

عنوان مقاله:

روایت‌شناسی حکایت‌های کلیله و دمنه در سطح داستان با تکیه بر حکایت پادشاه و برهمنان

محل انتشار:

فصلنامه فنون ادبی، دوره 10، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

معصومه نظری چروده - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

امیر اسماعیل آذر - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، تهران، ایران

فرهاد طهماسبی - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

در پژوهش حاضر داستان‌های کلیله و دمنه با تکیه بر حکایت «پادشاه و برهمنان» از دیدگاه روایت‌شناسان ساختارگرا بررسی شده است. در پیکره اصلی، ابتدا سطوح سه‌گانه یک متن روایی-داستان، گفتمان، و روایتگری - معرفی شده است؛ آنگاه حکایت «پادشاه و برهمنان» در سطح «داستان» و مولفه‌های سه‌وجهی آن - پیرنگ، شخصیت و تعلیق - بررسی شده است. از مهمترین یافته‌های این پژوهش برخورداری حکایت فوق از یک پیوند خطی و یکنواخت نقشها بر روی زنجیره‌های همگن و سلسلهوار است که سازگاری معناگذاری با نظریه «سلسله» یا «پاره» رولان بارت در نقشها دارد. همچنین در حوزه شخصیت، درست مانند الگوی «کنشگرا»ی گریماس از یک ساختار ششوجهی پیروی میکند (فرستنده، هدف، گیرنده/ یاریگر، فاعل، بازدارنده). در مجموع باید گفت؛ حکایت‌های کلیله و دمنه اغلب با آرای روایت‌شناسان ساختارگرا تطابق دارد، در نتیجه میتوان برای تقریباً همه حکایت‌های کلیله و دمنه یک ساختار روایی مشابه ترسیم کرد.

کلمات کلیدی:

روایت‌شناسی، عنصر داستان، کلیله و دمنه، حکایت پادشاه و برهمنان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1188573>

